

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK rendeletnek megfelelően

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

A készítmény neve: **RACER 25 EC**

A hatóanyag neve: fluorkloridon

Kémiai neve: 3-klór-4-(klórmetil)-1-[3-(trifluorometil)fenil]-2-pirrolidon, Összegképlet: $C_{12}H_{10}Cl_2F_3NO$

Felhasználása: gyomirtó szer

Gyártó cég neve: **Agan Chemical Manufacturers Ltd.**

Cím: Northern Industrial Zone, P.O.Box 262, Ashdod, Izrael

Vészhelyzeti telefon: 972-8-8515211

Fax: 972-8-6296848

Forgalmazó cég neve: **Makhteshim Agan Hungay Zrt.**

Cím: 1037 Budapest, Montevideo utca 6.

Telefon: (1) 439-2000

Fax: (1) 439-2009

E-mail: mahun@mahun.hu

Sürgősségi telefon: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) (1) 476-6464, 06 (80) 201-199

2. A veszélyek azonosítása

A gyártó, a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

EK-veszélyjelek: Xn Ártalmas, N Környezeti veszély

Xn

Ártalmas

N

Környezeti veszély

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 10 Kevésbé tűzveszélyes

R 22 Lenyelve ártalmas

R 36 Szemizgató hatású

R 51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

R 62 A fertilitásra (fogamzóképessegre vagy nemzőképessegre) ártalmas lehet

R 63 A születendő gyermeket károsíthatja

R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat

Fizikai és kémiai veszély: Tűzveszélyes**Egészségkárosító veszély:** Lenyelve ártalmas. Szemizgató hatású. A fertilitásra (fogamzóképessegre vagy nemzőképessegre) ártalmas lehet. A születendő gyermeket károsíthatja. Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat.**Környezetkárosító veszély:** Mérgező a vízi szervezetekre. a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat**Egyéb információ:** A termék besorolása toxikológiai vizsgálatok eredményei alapján történt.

3. Összetétel/tájékoztató az alkotórészekről

Veszélyes komponensek	Koncentráció	Veszélyjel, R mondatok, egyéb információk
Fluorkloridon CAS-szám: 61213-25-0 EU-szám: 262-661-3	23 – 26%	Nem osztályozott anyag: 67/548/EGK irányelv; 3/2006. (I. 26.) EüM rendelet
Ciklohexanon CAS-szám: 108-94-1 EU-szám: 203-631-1 Index szám:606-010-00-7	40 – 44%	Xn, R 10;R 20
Nafta aromás oldószer CAS-szám: 64742-95-6 EU-szám: 265-199-0 Index-szám:649-356-00-4	22 – 24%	Xn, R 65
Izobutanol CAS-szám:78-83-1 EU-szám: 603-108-00-1 Index-szám:603-108-00-1	2-3 %	Xi; R10, R67, R37/38, R41
Alkilaril szulfonát	3-4 %	Xi; R36

Más veszélyes összetevő jelenlétét a gyártó nem jelzi. Az egyéb komponensek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjel és az R-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a készítmény veszélyesség szerinti besorolását a 2. és a 15. pont adja meg. Az R-mondatok teljes szövegét lásd a 16. pontban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszenyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan, vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni, vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Célszerű felvenni a kapcsolatot az Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálattal.

Telefon: 06 (1) 476-6464 vagy 06 (80) 201-199

Hatások és tünetek:

Belégzés: fejfájás, szédülés és hányinger melyet az oldószergőzök váltanak ki

Lenyelés: ártalmas

Szem: irritáló hatású

Belégzés esetén: A sérültet friss levegőre kell vinni. Légzési nehézségek esetén mesterséges lélegeztetés szükséges. Forduljunk orvoshoz.

Lenyelés esetén: A szájüreget alaposan öblítsük ki vízzel. Ne hánytassunk! Öntudatlan sérültnek szájon át ne adjuk semmit. Azonnal forduljunk orvoshoz, mutassuk meg a készítmény címkéjét.

Bőrrejutás esetén: A szennyezett, átitatódott ruházat levétele után a bőrt azonnal folyóvízzel és szappannal le kell mosni.

Szembejutás esetén: Legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Konzultáljunk szemorvossal.

Megjegyzés az orvosnak: Nincs specifikus ellenszer.

A tünetek alapján kezeljen, és alkalmazzon támogató/kiegészítő terápiát.

Az elsősegélynyújtó védelme: Megfelelő védelem szükséges, lásd 8. pont.

5. Tűzvédelmi intézkedések

Megfelelő oltóanyag: oltópor, vízpermet, oltóhab, szén-dioxid

Nem megfelelő oltóanyag: vízszugár

Veszélyes égéstermékek: szén-monoxid, nitrogén-oxidok és egyéb toxikus klór- és fluortartalmú vegyületek

A tűz esetén használatos védőeszközök: megfelelő védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék

Speciális veszély: a készítmény gőzei mentén a láng visszacsapódhat

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

Személyekre vonatkozó óvintézkedések:

Légzésvédelem: szükséges

Kézvédelem: védőkesztyű

Szemvédelem: védőszemüveg vagy védőálarc

Testvédelem: szükséges

Kiömlés esetén: Távolítsunk el minden szikra-, gyújtó- és hőforrást, kapcsoljunk ki mindent, ami tüzet okozhat. A kiömlött terméket nem gyúlékony, inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok) kell befedni, felitatni, majd megfelelő edényzetben összegyűjteni/tárolni és megsemmisítésre küldeni.

Környezetvédelmi óvintézkedések: A kiömlött anyagot a csatornába vagy élő vizekbe engedni tilos!

7. Kezelés és tárolás

Kezelés: Kerüljük a készítmény szembejutását és bőrre kerülését. Megfelelő szellőztetés szükséges. Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény gőzeinek, permetének belélegzését. Ne dolgozzunk a készítménnyel szikra, gyújtó- és hőforrás közelében.

Tárolás: A készítményt hűvös, száraz, jól szellőző helyen, eredeti, bontatlan csomagolásban, gyújtó- és hőforrástól, közvetlen napfénytől távol, élelmiszerektől, élvezeti cikkektől, takarmányoktól elkülönítve kell tárolni. A készítmény gyermekek kezébe nem kerülhet. Tilos a dohányzás.

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

A dolgozókkal meg kell ismertetni a készítmény felhasználásának munkaegészségügyi előírásait, fel kell hívni a figyelmet a készítmény ártalmas és gyúlékony voltára.

Körültekintő munkával meg kell előzni a készítmény szembejutását, bőrre kerülését és gőzeinek, permetének belélegzését.

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- A megfelelő szellőzésről gondoskodni kell.
- A készítmény kijuttatásához, permetezéséhez megfelelő védőfelszerelések biztosítása.

Higiéniiai intézkedések:

- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka befejezése után alapos kézmosás szükséges.
- A munka során használt ruházat mosása külön történjen.

Személyi védőfelszerelések:

- A foglalkozási expozíciós határértéket meghaladó koncentrációk esetén légzésvédelem szükséges.
- Védőszemüveg vagy védőálarc használata szükséges.
- Megfelelő védőkesztyű, védőruha és védőlábbeli szükséges.

Foglalkozási expozíciós határértékek:

Flurokloridon: TWA: 0,3 mg/m³, (8 óra)

Ciklohexanon: TLV (USA): 25 ppm (100 mg/m³), MAK: 50 ppm; 154 mg/m³

Nafta: TLV (USA): 50 ppm

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

Halmazállapot:	folyadék
Szín:	világos barna
Szag:	jellegzetes aromás szag
Forráspont:	155 – 181°C (nafta)
Sűrűség:	1,024 ± 0,015 g/cm ³ (20°C-on)
pH érték:	5 – 7
Lobbanáspont:	45°C
Gyúlékonyság:	gyúlékony
Öngyulladás hőmérséklet:	450°C
Robbanási tulajdonságok:	az oldószergőzök (nafta) a levegővel robbanóképes elegyet képezhetnek
Robbanási határok:	alsó: 0,8 térfogat%, felső: 7 térfogat%
Oxidáló tulajdonságok:	nem oxidál
Gőznyomás:	0,44 mPa 25°C-on (flurokloridon)
Oldhatóság vízben:	38,1 mg/dm ³ 25°C-on (flurokloridon)
LogP _{oktanol/víz} :	3,36 (flurokloridon)

10. Stabilitás és reakciókészség

Közönséges körülmények között stabil készítmény.

Veszélyes polimerizáció: nem következik be

Elkerülendő anyagok: oxidáló anyagok, savak, lúgok

Elkerülendő körülmények: közvetlen napfény, hőhatás, nyílt láng

Veszélyes bomlástermékek: termikus bomláskor szén-oxidok, nitrogén-oxidok és egyéb toxikus fluor- és klórtartalmú vegyületek képződhetnek.

11. Toxikológiai információk

A készítményre vonatkozó akut toxicitási adatok:

orális: LD₅₀ (hím patkány): 2595 mg/ttkg

LD₅₀ (nőstény patkány): 1864 mg/ttkg

dermális: LD₅₀ (nyúl): > 4000 mg/ttkg

inhalációs: LC₅₀ (patkány): > 5,36 mg/l

Bőrirritáció: gyengén irritál

Szemirritáció: erősen irritál

Szenzibilizáció: túlérzékenységet nem okoz (tengeri malac)

A készítmény hatóanyagára a flurokloridonra vonatkozó adatok:

Krónikus toxicitás: NOEL (hím patkány): 100 ppm, 3,9 mg/ttkg/nap – 2 év

NOEL (nőstény patkány): 400 ppm, 19,3 mg/ttkg/nap – 2 év

NOEL (egér): 40 ppm, 2,3 mg/ttkg/nap – 2 év

Reprodukciós toxicitás: NOEL (patkány): 40 ppm, 2,3 mg/ttkg/nap – három generációs kísérlet

Magasabb dózisokban a hím patkányok nemzőképessége gyengül, ez a hatás nyulakon és majmokon nem mutatkozik.

Genotoxicitás: nem genotoxikus

Mutagenitás: nem mutagén

Teratogenitás: NOEL (patkány, nyúl): 20 mg/ttkg/nap

Patkányokon magasabb dózisokban maternális toxicitás és teratogén hatás lép fel.

12. Ökológiai információk

A készítményre vonatkozó adatok:

Hal: szivárványos pisztráng: LC₅₀ (96 óra): 11 mg/l, Kékkopoltyús naphal: LC₅₀ (96 óra): 11 mg/l

Daphnia magna: EC₅₀ (48 óra): 24 mg/l

Virginiai fűrj: LD₅₀: 1800 mg/kg

A készítmény mérgező a vízi szervezetekre, kevésbé toxikus a madarakra.

A készítmény hatóanyagára a fluorkloridonra vonatkozó adatok:

Mobilitás: Talaj: alacsony (K_{oc}: 680 – 1300 ml/g, K_d: 7,8 – 19 ml/g)

A talajvizek elszennyeződésének kockázata nulla.

Stabilitás/lebonthatóság:

Talaj: nem stabil, szabadföldi: t_{1/2}: 9 – 70 nap, laboratórium: DT₅₀: 4 – 27 nap

Lebomlás mikroorganizmusok segítségével. Biodegradáció: gyenge

Víz: hidrolitikus DT₅₀: stabil (pH = 5, 9 és 7), fitolitikus DT₅₀: 2,6 – 4,4 nap (pH = 7, 25 °C)
DT₅₀ (víz/üledék): 3 – 9 nap

Bioakkumulációs potenciál: nagy, de a halakból gyorsan eliminálódik, 4 napon belül 96%.

Hal: szivárványos pisztráng: LC₅₀ (96 óra): 3,0 mg/l

kékkopoltyús naphal: LC₅₀ (96 óra): 6,7 mg/l

Daphnia magna: EC₅₀ (48 óra): 5,1 mg/l, NOEC (21 nap): 1 mg/l

Alga: Chlorella vulgaris: LC₅₀ (96 óra): 0,0064 mg/l

Madarak: virginiai fűrj: LD₅₀: > 2150 mg/kg, LC₅₀ > 5000 mg/kg (8 napos etetés)

tőkés réce: LC₅₀: > 5000 mg/kg (8 napos etetés)

Méh: LD₅₀: > 100 µg/méh (orális és kontakt)

A fluorkloridon nagyon mérgező a vízi szervezetekre, nem toxikus a méhekre, kevésbé toxikus a madarakra.

13. Ártalmatlanítási útmutató

A készítmény maradványainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján: EWC-kód: 02 01 08 veszélyes anyagokat tartalmazó, mezőgazdasági vegyi hulladékok

Ne juttassuk a készítményt és maradványait a lefolyórendszerbe. A készítmény maradványait megfelelő tárolóedényben kell tárolni.

A veszélyes növényvédő szer göngyölegek kezelésére vonatkozó felhasználói kötelezettségek betartása mellett a hulladékbegyűjtést és hulladékkezelést a CSEBER Kht.-n keresztül intézzük.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint jelölésköteles.

Közúti/vasúti szállítás (ADR/RID):

Azonosítószám (UN-szám): 1993

- ADR osztály és sorszám: 3, F1, PG III
- Veszélyt jelölő szám: 30

Az áru megjelölése: Gyúlékony folyékony anyag, m.n.n. (44% ciklohexanon, 24% nafta)

Belföldi hajózás:

- ADNR osztály: 3, F1, PG III
- Az áru megjelölése: Gyúlékony folyékony anyag, m.n.n. (44% ciklohexanon, 24% nafta)

IMDG szerinti tengeri szállítás:

- IMDG osztály: 3.3 + tengerszennyező
- Csomagolási csoport: III
- EmS: F-E, S-E

Az áru megjelölése: Gyúlékony folyékony anyag, m.n.n. (44% ciklohexanon, 24% nafta)

Légi szállítás:

- UN/ID-szám: 1993
- IATA-DGR osztály: 3

Az áru megjelölése: Gyúlékony folyékony anyag, m.n.n. (44% ciklohexanon, 24% nafta)

15. Szabályozási információk

A gyártó, a vonatkozó uniós szabályzás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

Xn

Ártalmas

N

Környezeti veszély

EK-veszélyjelek: XnÁrtalmas, N Környezeti veszély

A veszélyt meghatározó komponens: 23 – 26% fluorkloridon

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R mondatok:

- R 10 Kevésbé tűzveszélyes
- R 22 Lenyelve ártalmas
- R 36 Szemizgató hatású
- R 51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
- R 62 A fertilitásra (fogamzóképeségre vagy nemzőképeségre) ártalmas lehet
- R 63 A születendő gyermeket károsíthatja
- R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat

A készítmény biztonságos használatára utaló S mondatok:

- S 2 Gyermek kezébe nem kerülhet
- S 13 Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó
- S 20/21 A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad
- S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni
- S 29/35 Csatornába engedni nem szabad. Az anyagot és edényzetét a megfelelő módon ártalmatlanítani kell.
- S 36/37/39 Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem/arcvédőt kell viselni
- S 46 Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/ csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni
- S 57 A környezetszennyezés elkerülésére megfelelő edényzetet kell használni
- S 61 Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni/Biztonsági adatlap

Biztonsági adatlap foglalkozásszerű felhasználók kérésére rendelkezésre áll.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik.

Az adatlap csak a biztonságos használat, a megsemmisítés, a tárolás, a szállítás, stb. szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

Az adatlapban foglalt információk, adatok ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük. Az adatlap nem képezi semmilyen jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a bármilyen körülmények között történő használatból vagy a helytelen használatból adódó következményekért. A gyártó/forgalmazó nem vállal felelősséget olyan személyi sérülésekért vagy anyagi károkért, amelyeket a készítmény okoz a vevőknek, felhasználóknak vagy harmadik személynek, mivel a termék használatára nincs befolyással.

A biztonsági adatlap csak ezen termékre vonatkozik, ha a terméket más készítmény komponenseként használják, az adatlapban közölt információk nem alkalmazhatóak.

A biztonsági adatlap 3. pontjában szereplő R-mondatok:

Alkalmazási terület: gyomirtószer

- R 10 Kevésbé tűzveszélyes
- R 20 Belélegezve ártalmas
- R 36 Szemizgató hatású
- R 37/38 Bőrizgató hatású,izgatja a légutakat

- R 38 Bőrigazgató hatású
R41 Súlyos szemkárosodást okozhat
R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat
R 67 Gőzök álomosságot és szédülést okozhatnak

A biztonsági adatlap a gyártó H-0302 készült (2008.06.18.) számú adatlapja felhasználásával került kidolgozásra.

Vonatkozó magyar törvények és rendeletek:

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 38/2008 (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról; az 58/2007. (XII.22.) EüM–SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM együttes rendelet módosításáról.

Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről; a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról;
a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.

Készült, 2009. január 14.